

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ

وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

كُلُّ كَلَامٍ أَوْ أَمْرٍ ذِي بَالٍ لَا يُفْتَحُ بِذِكْرِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَهُوَ أَتَبَرُ.

Rahmân ve Rahîm Olan Allah'ın Adıyla

(31.10.2025)

“Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla” anlamına gelen “Bismillahirrahmanirrahim” sözüne besmele denir. Besmelede Allah'ın iki mübarek ismi vardır: Bunlardan biri Rahmân, diğeri ise Rahîmdir.

Allah Rahmân'dır; bütün varlıklara sonsuz iyilikte bulunur. Yaradır¹, yaşatır², gözetir,³ sayısız imkanlar verir.⁴ İyiliği sonsuz olan Rahmân, iyilikte bulunduğu insanların inancına bakmaz, ırkına bakmaz, cinsiyetine bakmaz. Güneşin herkese doğması, yağmurun herkese rahmet yağdırması gibi, Rahmân olan Allah, iyilik ve ihsanını kimseden mahrum bırakmaz.

Rabbimiz Rahmândır. Rahmeti tüm varlıkları kuşatır.⁵ Rabbimiz aynı zamanda Rahîm olandır.⁶ Rahîm demek, Yüce Allah'ın hak eden kullarına hak ettiği ihsanı göstermesidir. Yüce Rabbimiz, Rahîm isminin tecellisiyle ahiret gününde günahkârları diğerlerinden ayıracağını bildirmektedir.⁷ Rabbimiz, yalnız kendisine kulluk edenle, başkalarına kul-köle olanları birbirinden ayıracaktır.⁸ Doğru yolda gidenle, yanlış yollara sapanları birbirinden ayıracaktır.⁹ İyiyi kötünden, dürüstü hilekârdan, şükreden nankörden ayıracaktır. Çalışkanla tembeli, merhametliyle vicdansız, haklıyla haksız birbirinden ayıracaktır. O büyük hesap günü geldiğinde Yüce Allah, iman edip güzel işler yapanlara mükâfatlarını kat kat verecektir.¹⁰ Kötülük edenler ise ilahi adaletin hükmü gereği, hak ettikleri karşılığı görecekler.

Aziz Müminler!

Peygamberimizin (s.a.s.) hayatına baktığımızda, Allah'tan aldığı ilk emir olan “Yaratan Rabbinin adıyla

oku!”¹¹ ayetine uyarak, son nefesine kadar, Allah'ın adını dilinden hiç düşürmediğini görürüz. Peygamberimiz, Yüce Allah'ı anarak başlanmayan her anlamlı söz veya işin bereketsiz olacağına inandığı için,¹² hayatının her anında Rabbini hatırlar, ondan yardım talep ederdi. Evinden çıkarken de Rahmet Peygamberinin dilinde Yüce Allah'ın adı vardı,¹³ mescide girerken de...¹⁴ Abdest alırken de Yüce Rabbini hatırlardı,¹⁵ namaza başlarken de...¹⁶ Bineğine “Bismillâh” diyerek biner, yatağına “Bismillâh” diyerek girerdi.¹⁷ Kurban keserken de besmele çekerek,¹⁸ cenazeyi mezara defnederken de...¹⁹

Kardeşlerim!

Besmele, sadece dillerde tekrarlanan basit bir söz değildir. Besmele, Müslümanın yaşam biçimidir, hayat felsefesidir. Zaman zaman duyarız; kimileri “Allah'ı bu işe karıştırma!” der. İşte besmele, tam da bu nedenle çok önemlidir. Zira besmele, işimize Allah'ı katmaktır. Besmele, “Allah'ım! Senin hayatıma müdahil olduğunu biliyorum ve bu işimde senin yardımını istiyorum” demektir.

Besmele, aynı zamanda kulun bencillik hastalığını tedavi eden eşsiz bir reçetedir. Her işine Allah'ın adıyla başlayan kul, “Ben yaptım, ben başardım, ben kazandım” demez. O, her nimetin ve her başarının kaynağının Allah olduğunu bilir; Rabbini unutmaz, bencilce davranmaz.

Kardeşlerim!

Gelin, hep birlikte Rabbimize söz verelim: O'nun rahmetini kazanacak işler yapmak için söz verelim. Rahman'ın hayatımıza müdahil olduğunu unutmayalım. Ahireti unutmayalım, hesap gününü unutmayalım. Günahlarımız için Yüce Rabbimize samimiyetle tevbe edelim. Allah'ın engin merhametine sığınalım. Her hayrın anahtarı olan besmeleyi dilimizden düşürmeyelim. Her günümüzü, her sözümüzü ve her davranışımızı Rabbimize adayalım. İslam üzere yaşayıp, iman ile can vermeye çalışalım.

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Haşr, 59/24.

² Mû'minun, 23/80.

³ Hud, 11/57.

⁴ Nahl, 16/18.

⁵ Araf, 7/156.

⁶ Fatiha, 1/3.

⁷ Yasin, 36/59.

⁸ Yasin, 36/60.

⁹ Yasin, 36/61.

¹⁰ Sebe, 34/37.

¹¹ Alak, 96/1.

¹² İbn Hanbel, II, 360.

¹³ Tirmizî, Deavât, 35.

¹⁴ İbn Mâce, Mesâcid, 13.

¹⁵ Tirmizî, Tahâret, 20.

¹⁶ Tirmizî, Salât, 67.

¹⁷ Müslim, Zikir, 59.

¹⁸ Müslim, Edâhi, 18.

¹⁹ İbn Mâce, Cenâiz, 38.